36862 - Küçük çocuğun haccı, farz olan haccın yerine geçmez

Soru

Bir insan, çocuk iken hac yaparsa, bir daha hac yapması gerekir mi?
Yoksa bu haccı, (ömürde bir defa yapılması) farz olan haccın yerine geçer mi?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Küçük çocuğun haccı sahihtir. Nitekim (13636) nolu sorunun cevabında bunun açıklaması geçmişti.

Fakat bu haccı, ömürde bir defa yapılması farz olan haccın yerine geçmez.Aksine ergenlik çağına ulaştığında başka bir hac yapmaya gücü yetiyorsa, tekrar hac yapması gerekir.

Nitekim ilim ehlinin büyük çoğunluğu bu görüştedir.Hatta bu konuda âlimler arasında oybirliği (icma) vardır.

Nitekim İbn-i Abbas'tan -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre o şöyle demiştir:

"Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- buyurdu ki:

أَيُّمَا صَبِيٍّ حَجَّ, ثُمَّ بَلَغَ اَلْحِنْثَ, فَعَلَيْهِ حَجَّةً أُخْرَى. [رواه ابن أبي شيبة وصححه ابن حجر في التلخيص والألباني في إرواء الغليل]

"Hangi çocuk hacceder, sonra bulûğ (ergenlik) çağına erişirse, onun üzerine bir hac daha gerekir." (Hadisi, İbn-i Ebî Şeybe rivâyet etmiş, İbn-i Hacer "Telhis", c: 2, s: 220'de, Elbânî de "İrvâu'l-Ğalîl", c: 4, s: 159'da "hadis sahihtir", demişlerdir.)

İbn-i Kudâme -Allah ona rahmet etsin- şöyle demiştir:

"İbn-i Munzir şöyle dedi:

İlim ehli -sözüne itibar edilmeyen bazı aykırı görüşlü kimseler hariç-, bir çocuk küçükken haccederse, bir köle de köle iken haccederse, sonra çocuk ergenlik çağına erişir, köle de hürriyetine kavuşursa, yoluna güç yetirdikleri takdirde her ikisine de "Haccetu'l-İslâm" (ömürde bir defa yapılması farz olan haccı) edâ etmeleri gerekir." (el-Muğnî; c: 5, s: 44)

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi'nin fetvâlarında şu fetvâ gelmiştir:

"Bulûğ (ergenlik) çağına ermeyen kişi tarafından yapılan hac ve umre, nâfile hac ve umre sayılır. "Haccetu'l-İslâm" (ömürde bir defa yapılması farz olan hac) ve umre için yeterli sayılmaz (onların yerine geçmez)."

(İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları; c: 11, s: 24)